

01. परा-अयते भवति -

(1) परायते	(2) पलायते
(3) पारायते	(4) पर्यावर्तते

02. मीमांसादर्शनस्य प्रणेताऽस्ति -

(1) सायणाचार्यः	(2) जैमिनिः
(3) माधवाचार्यः	(4) गौतमः

03. पुराणानां कर्ताऽस्ति -

(1) व्यासः	(2) सूतः
(3) शुकदेवः	(4) शौनकः

04. योगसूत्रस्य प्रथमं सूत्रं वर्तते -

(1) अथातो योगजिज्ञासा	(2) अथातो योगः
(3) अथ योगं व्याख्यास्यामः	(4) अथयोगानुशासनम्

05. गोपथब्राह्मणं संबद्धं वर्तते -

(1) ऋग्वेदेन	(2) यजुर्वेदेन
(3) सामवेदेन	(4) अथर्ववेदेन

06. सांख्यमतानुसारं पुरुषो वर्तते -

(1) त्रिगुणात्मकः	(2) चेतनः
(3) प्रधानः	(4) अव्यक्तः

07. विवाहस्य भेदा भवन्ति -

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

08. आगमशास्त्रमतेन जगतःस्वरूपं विद्यते -

- (1) विवर्तः (2) सत्यम्
(3) मिथ्या (4) शून्यम्

09. स्याद्वादः सिद्धान्तोऽस्ति -

- (1) आगमशास्त्रस्य (2) न्यायशास्त्रस्य
(3) जैनशास्त्रस्य (4) सांख्यशास्त्रस्य

10. मीमांसा पदस्य लक्ष्यार्थः -

- (1) जिज्ञासा (2) न्यायः
(3) विचारः (4) ऊहनम्

11. दर्शष्टौ प्रधानयागाः भवन्ति ।

- (1) चत्वारः (2) पञ्च (3) त्रयः (4) षट्

12. 'संस्था' पदस्यार्थोऽस्ति ।

- (1) समाप्तिः (2) प्रारम्भः (3) आवासः (4) निकेतनम्

13. त्रयोऽनुयाजा भवन्ति ।

- (1) चातुर्मास्ये (2) पशौ (3) अग्निहोत्रे (4) दर्शपौर्णमासे

14. होमो भवति ।

- (1) चलन् (2) गायन् (3) तिष्ठन् (4) उपविशन्

15. सोमयागे प्रधानद्रव्यं वर्तते ।

- (1) सुरा (2) सोमः (3) धानाः (4) पुरोडाशः

16. केनोपनिषद् सम्बद्धास्ति ।

- (1) ऋग्वेदेन (2) अथर्ववेदेन (3) सामवेदेन (4) यजुर्वेदेन

17. जैमिनिशाखा वर्तते ।

- (1) वेदान्ते (2) पुराणे (3) मीमांसायाम् (4) वेदे

18. ऋग्वेदे भाष्यकारो नास्ति ।

- (1) माधवभट्टः (2) स्कन्दस्वामी (3) उव्वटः (4) सायणाचार्यः

19. सायणस्य भाष्यं नास्ति ।

- (1) माध्यन्दिन संहितायाम्
(2) काण्वसंहितायाम्
(3) तैत्तिरीय संहितायाम्
(4) शतपथ ब्राह्मणे माध्यन्दिनीये

20. विधिस्तु भवति ।

- (1) एकविधः (2) पञ्चविधः (3) षड्विधः (4) चतुर्विधः

21. आर्याभावनायाम् अपेक्षते ।
 (1) अंशत्रयम् (2) अंशचतुष्टयम् (3) अंशपञ्चकम् (4) अंशषट्कम्
22. आचार्य पदस्य निर्वचनमस्ति ।
 (1) आचिनोति बुद्धिम्
 (2) आचारं ददाति
 (3) सदाचारं शिक्षयति
 (4) आचाराणामुपदेशे
23. भावविकारा भवन्ति ।
 (1) षड् (2) सप्त (3) अष्ट (4) नव
24. वायुरस्ति ।
 (1) द्युस्थानः (2) अन्तरिक्षस्थानः (3) पृथिविस्थानः (4) न्यूनस्थानः
25. सामानि यो वेत्ति सः ।
 (1) यज्ञतत्त्वं वेत्ति (2) देवतत्त्वं वेत्ति
 (3) वेदतत्त्वं वेत्ति (4) सत्यतत्त्वं वेत्ति
26. लोकमान्य तिलकानुसारेण 4000 ई.पू. तथा 2500 ईसा पर्यन्तम् अस्ति ।
 (1) अदिति कालः (2) मृगशिरः कालः
 (3) कृत्तिका कालः (4) अन्तिमः कालः

27. ऋचि-अध्यूढं भवति ।

- (1) साम (2) यजुः (3) ऋक् (4) अथर्ववेदः

28. गुणविष्णुः भाष्यकारोस्ति ।

- (1) सामवेदस्य (2) ऋग्वेदस्य (3) यजुर्वेदस्य (4) अथर्ववेदस्य

29. सामवेदे मन्त्रसंख्या वर्तते ।

- (1) 2275 (2) 1875 (3) 1675 (4) 1775

30. विकारोस्ति ।

- (1) शब्दस्य परिवर्तनम्
(2) विरामः
(3) एकपदस्य पृथक्करणम्
(4) एकस्वरस्य दीर्घकालपर्यन्तम् उच्चारणम्

31. पदस्य वारद्वयमुच्चारण कथ्यते ।

- (1) स्तोमः (2) अभ्यासः (3) विश्लेषणम् (4) विरामः

32. अप्रगीत मन्त्रसाध्या स्तुति रुच्यते ।

- (1) स्तोमः (2) साम (3) शस्त्रम् (4) स्तवनम्

33. सायणानुसारं सामवेदे ब्राह्मणानि सन्ति ।

- (1) अष्ट (2) दश (3) द्वादश (4) चतुर्दश

34. देवहूसंहिता वर्तते ।

- (1) संहितोपनिषद्ब्राह्मणे
- (2) देवताध्यायब्राह्मणे
- (3) षडिश-ब्राह्मणे
- (4) ताण्ड्यब्राह्मणे

35. दशसूपनिषत्सु नास्ति ।

- (1) ईशोपनिषद्
- (2) कठोपनिषद्
- (3) बृहदारण्यकोपनिषद्
- (4) मुक्तिकोपनिषद्

36. ".....ईषितं पतति" विद्यते ।

- (1) कठोपनिषदि
- (2) केनोपनिषदि
- (3) ईशोपनिषदि
- (4) मुण्डकोपनिषदि

37. गौतमी शिक्षास्ति ।

- (1) सामवेदस्य
- (2) ऋग्वेदस्य
- (3) अथर्ववेदस्य
- (4) कृष्णयजुर्वेदस्य

38. द्राह्मण्यण कल्पसूत्रं सम्बद्धं वर्तते ।

- (1) सामवेदेन
- (2) शुक्ल यजुर्वेदेन
- (3) ऋग्वेदेन
- (4) अथर्ववेदेन

39. एकादशाध्यायाः सन्ति ।

- (1) लाट्यायन कल्पे
- (2) द्राह्यायण कल्पसूत्रे
- (3) आर्षेयकल्पसूत्रे
- (4) आपस्तम्बकल्पसूत्रे

40. अह्नगानं वर्तते ।

- (1) प्रकृतिगानम्
- (2) विकृतिगानम्
- (3) उभयविधगानम्
- (4) केवलं गानम्

Short Answer Questions**लघु उत्तरीय प्रश्न**

Note: Attempt any **five** questions. Write answer in **150-200** words. Each question carries **16** marks. Answer each question on separate page, after writing Question Number.

किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक का उत्तर **150-200** शब्दों में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न **16** अंकों का है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर अलग पृष्ठ पर प्रश्न संख्या लिखकर शुरू करें।

01. वेदस्यापौरुषेयत्वम् साधयत ।
02. निरुक्तस्य स्वरूपं स्पष्टीकुरुत ।
03. आर्थीभावनाया अंशत्रयं विमृशत ।
04. छान्दोग्योपनिषदः केचन विशिष्टांशाः प्रतिपादनीयाः ।
05. मन्त्राः सार्थकाः इति विचारं प्रदर्शयत ।
06. श्रौतयज्ञेषु सामवेदस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।
07. आग्नेयपर्वतः प्रथमौ द्वौ मन्त्रौ विलिख्य व्याख्येयौ ।
08. शस्त्रपाठस्य सामगानस्य च भेदः सोदाहरणं प्रस्तोतव्यः ।

09. देवताध्यायब्राह्मणस्य ताण्ड्यब्राह्मणस्य का विषयं संग्रहेण प्रदर्शयत ।
10. शिक्षाशास्त्रस्य घ्राणत्वं स्पष्टीकुरुत ।